

ІНСТРУКЦІЯ
ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ “ДЕЗОФАСТ” З МЕТОЮ
ДЕЗІНФЕКЦІЇ ТА СТЕРИЛІЗАЦІЇ

Організація – розробник: ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя Міністерства охорони здоров'я України» за участю ТОВ «Делана».

Інструкція призначена для закладів охорони здоров'я та інших організацій, що виконують роботи з дезінфекції та стерилізації.

Закладам та установам охорони здоров'я дозволяється тиражування цієї інструкції у необхідній кількості примірників.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ТОВ «Делана»

Міхнін В.Ф.

« 01 » квітня 2020 р.

ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ “ДЕЗОФАСТ” З МЕТОЮ ДЕЗІНФЕКЦІЇ ТА СТЕРИЛІЗАЦІЇ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Назва засобу: Засіб дезінфікуючий “Дезофаст”.

1.2 Фірма виробник: ТОВ «Делана» (Україна) за ТУ У 24.2-22920528-012:2008.

1.3 Склад засобу, вміст діючих та допоміжних речовин, мас. %: спирт ізопропиловий 50,0-60,0%; алкилдиметилбензиламоніум хлорид 0,4-0,7%; N,N-біс(3-амінопропіл)додециламін 0,1-0,2% (діючі речовини); функціональні добавки; вода до 100.

1.4 Форма випуску і фізико-хімічні властивості засобу: Готовий до застосування швидкодіючий дезінфікуючий засіб, який являє собою однорідну прозору рідину із помірним запахом спирту. Належить до легкозаймистих рідин.

Засіб “Дезофаст” не пошкоджує об’єкти, що виготовлені із металів, скла, гуми, полімерних матеріалів, дерева, кахлю, порцеляни, фаянсу, не фіксує білкові забруднення на поверхні виробів медичного призначення, добре змочує поверхні, швидко висихає, при цьому не залишає нальоту. Засіб не призначений для дезінфекції поверхонь та виробів покритих розчинними у спиртах лаками, виготовлених з органічного скла (плексиглас) та інших чутливих до дії спиртів матеріалів.

1.5 Призначення засобу: дезінфекція та стерилізація виробів медичного призначення, хірургічних і стоматологічних інструментів при вірусних, бактеріальних (включаючи туберкульоз) і грибкових (кандидози, дерматофітії) інфекціях. Поточна, заключна та профілактична дезінфекція в закладах охорони здоров’я, в тому числі лікувально-профілактичних закладах різного профілю, станціях переливання крові, аптеках, вогнищах інфекційних хвороб; підприємствах фармацевтичної, мікробіологічної, парфумерно-косметичної, харчової і харчопереробної промисловості, агропромислового комплексу (у тому числі тепличне господарство), ветеринарії, торгівлі, зв’язку, комунально-побутового обслуговування, транспорту (у тому числі автомобільного та залізничного), пенітенціарної системи, ресторанного, готельного та водопровідно-каналізаційного господарства, санаторно-курортних, соціального захисту, спортивно-оздоровчих, освітніх, навчально-виховних закладах усіх типів, незалежно від їх підпорядкування, форм власності і акредитації; п’єракарнях;

косметологічних клініках і салонах (краси, татуажу), іншій сфері послуг; банківських установах; військових об'єктах; зонах воєнних дій; у побуті; місцях тимчасового проживання та масового перебування людей; для просочування серветок одноразового використання, дезінфекції медичних рукавичок, а саме:

- у закладах охорони здоров'я (хірургічні, терапевтичні, акушерські, дитячі, патологоанатомічні, відділення інтенсивної терапії та реанімації та інші відділення; клінічні, біохімічні, бактеріологічні та інші лабораторії, станції швидкої та невідкладної допомоги, станції та пункти переливання крові тощо);
- у санітарно-профілактичних, аптечних, дитячих дошкільних, навчальних, оздоровчих та спортивних закладах;
- лабораторіях різних підпорядкувань;
- на підприємствах фармацевтичної, мікробіологічної, парфюмерно-косметичної, харчопереробної промисловості, у закладах громадського харчування та торгівлі;
- на всіх видах транспорту;
- у закладах та установах соціального захисту, зв'язку, банківських, пенітенціарних установах; для застосування в умовах надзвичайних ситуацій;
- на об'єктах сфери послуг (готелі, косметологічні клініки та салони краси, пірсінгу, татуювання, перукарні, тощо);
- для дезінфекції на інших об'єктах, діяльність яких вимагає проведення дезінфекційних заходів.

Засіб "Дезофаст" застосовується для швидкої дезінфекції та очищення:

- виробів медичного призначення із металів, скла, гуми, полімерних матеріалів, дерева, кахлю, порцеляни, фаянсу та інших матеріалів, стійких до спиртів (включаючи хірургічні, гінекологічні та інші інструменти, жорсткі і гнучкі ендоскопи та інструменти до них); косметологічного, перукарського, манікюрного, педикюрного інструментарію, інструментів для пірсінгу, татуювання тощо;
- невеликих за розмірами поверхонь, інвентарю, предметів та вузлів обладнання і устаткування;
- стоматологічних інструментів, в т.ч. ендодонтичних та ротаційних, стоматологічних відбитків, наконечників;
- касових апаратів, телефонів тощо;
- обладнання кухонних зон та зон переробки продуктів харчування.

Засіб дезінфікуючий "Дезофаст" застосовується для стерилізації: виробів медичного призначення із металів, скла, гуми, полімерних матеріалів, дерева, кахлю, порцеляни, фаянсу та інших матеріалів, стійких до спиртів (включаючи хірургічні, стоматологічні та інші інструменти, жорсткі і гнучкі ендоскопи та інструменти до них); косметологічного, перукарського, манікюрного, педикюрного інструментарію, інструментів для пірсінгу, татуювання тощо.

Засіб "Дезофаст" також застосовується для гігієнічної дезінфекції (деконтамінації) шкіри рук медичного персоналу, персоналу аптек та підприємств фармацевтичної, мікробіологічної, парфюмерно-косметичної, харчопереробної промисловості, готелей, перукарень, косметологічних клінік та салонів тощо.

1.6 Спектр антимікробної дії: засіб “Дезофаст” виявляє бактерицидні (включаючи збудників туберкульозу, кишкових і крапельних інфекцій бактеріальної етіології, у т.ч. резистентні штами внутрішньолікарняних інфекцій, зокрема, мультирезистентний золотистий стафілокок (MRSA), *Ps. aeruginosa*, ентерокок, протей, *Helicobacter pylori*, ешерихії, шигели, клостридії, сальмонели, легіонели, лептоспіри, ієрсинії, коринебактерії, стрептококи, стафілококи), віруліцидні (включаючи парентеральні вірусні гепатити В, С, ВІЛ-інфекції, рота-, коро-, поліома-, вакцинія-, герпес-, поліо-, аденовірусні інфекції, SARS (у т.ч. коронавірусна інфекція COVID-19), збудників різних видів грипу (у т.ч. грип А(Н5N1) «пташиний грип», А(Н1N1) «свинячий грип»), фунгіцидні (включаючи кандидози, дерматомікози, плісняві гриби) та спороцидні властивості. Засіб має пролонговану антимікробну дію протягом 6 годин.

1.7 Токсичність та безпечність засобу: засіб “Дезофаст”, відповідно до вимог ГОСТ 12.1.007, належить до мало небезпечних речовин (4 клас безпеки) при введенні в шлунок та нанесенні на шкіру. Не виявляє шкірно-подразнювальних властивостей. У нативній формі подразнює слизову оболонку очей. У насичуючих концентраціях, що створюються у приміщенні під час дезінфекції поверхонь приміщень, предметів обстановки, виробів медичного призначення та предметів догляду хворих, не подразнює слизову оболонку верхніх дихальних шляхів та очей.

2 ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ „ДЕЗОФАСТ” З МЕТОЮ СТЕРИЛІЗАЦІЇ

2.1 Засіб “Дезофаст” використовують з метою стерилізації виробів медичного призначення (включаючи ендоскопи та медичні інструменти до них), косметичного, перукарського, манікюрного, педикюрного інструментарію, інструментів для пірсінгу, татуювання та інших виробів, після їх обов’язкового достерилізаційного очищення, ополіскування та висушування. **Стерилізацію виробів виконують нерозведеним засобом при експозиції 15 хв.** Достерилізаційне очищення виробів проводять зареєстрованими в Україні для цієї мети засобами, відповідно до методичних вказівок щодо їх застосування.

2.2 Стерилізацію виробів здійснюють у ємності, яка щільно закривається кришкою, при повному зануренні у засіб. Для кращого заповнення каналів та порожнин засобом використовують шприци або інші допоміжні засоби. Роз’ємні вироби занурюють у розібраному вигляді. Товщина шару над виробами повинна бути на менше 1 см.

При проведенні стерилізації виробів медичного призначення (включаючи гнучкі та жорсткі ендоскопи та комплектуючі до них) необхідно застосовувати технологію, викладену в діючих в Україні нормативно-методичних документах.

2.3 Після закінчення стерилізації вироби витягають із засобу, видаляючи його з каналів, і переносять у ємність із стерильною водою для відмивання від залишків засобу.

Відмивання здійснюють шляхом дворазового занурення виробів у воду при співвідношенні обсягу води до обсягу, займаному виробами, не менше ніж 3:1. Через канали виробів за допомогою шприца або електровідсмоктувача при

кожному відмиванні пропускають стерильну воду протягом 3-5 хв., не допускаючи попадання пропущеної води в ємність із виробами.

Інструменти та інші вироби, що не контактують зі слизовими оболонками та стерильними тканинами, можна не відмивати від залишків засобу, який швидко випаровується.

2.4 Відмиті від залишків засобу “Дезофаст” хірургічні, стоматологічні інструменти, ендоскопи, медичні інструменти до гнучких ендоскопів та інші розміщують на стерильному простирадлі, видаляють залишок води з каналів за допомогою стерильного шприца та перекладають у стерильну ємність. Стерильні вироби медичного призначення зберігають протягом 3 діб.

2.5 Гумові вироби та комплектуючі деталі медичного призначення (інтубаційні трубки, катетери для відсмоктування слизу, катетери-дренажі, зонди, трубки для переливання крові, деталі до апаратів “штучне серце”, “штучна нирка”, рукавички тощо) після закінчення стерилізації послідовно двічі на 5 хв занурюють у ємності зі стерильною водою, потім укладають їх у стерильний бікс, викладений стерильною серветкою. Стерильні гумові вироби та комплектуючі деталі медичного призначення зберігають протягом 3 діб.

2.6 Усі маніпуляції із стерилізації та відмивання хірургічних, стоматологічних інструментів, медичних інструментів до гнучких ендоскопів та інших від залишків засобу “Дезофаст” виконують із дотриманням правил асептики.

2.7 Засіб для стерилізації можна застосовувати багаторазово протягом 16 діб за умови, що не змінився вміст діючих речовин в робочому розчині та його зовнішній вигляд (зміна забарвлення, помутніння, випад осадку, пластівців тощо). При перших ознаках зміни зовнішнього вигляду розчин необхідно замінити. Не дозволяється доливати засіб у ємність з розчином, який використовується.

3 СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ „ДЕЗОФАСТ” З МЕТОЮ ДЕЗІНФЕКЦІЇ

3.1 Об’єкти дезінфекції: засіб “Дезофаст” використовують з метою швидкої дезінфекції та одночасного очищення виробів медичного призначення одно- та багаторазового використання (включаючи хірургічні та стоматологічні інструменти, гнучкі та жорсткі ендоскопи і медичні інструменти до них, слиновідсмоктувачі, стоматологічні наконечники, відтиски, зубопротезні заготовки, артикулятори тощо), косметичного, перукарського, манікюрного, педикюрного інструментарію і приладдя, інструментів для пірсінгу, татуювання тощо, кувезів у відділеннях неонатології; предметів догляду хворих, поверхонь приміщень та предметів обстановки невеликих розмірів тощо; гігієнічної дезінфекції (деконтамінації) шкіри рук.

Дезінфекцію виконують нерозведеним засобом відповідно до режимів, наведених в таблиці 1.

3.2 Способи дезінфекції окремих об’єктів засобом

3.2.1 Вироби медичного призначення, косметичний, перукарський, манікюрний, педикюрний інструментарій, інструменти для пірсінгу, татуювання

тощо дезінфікують способом занурення їх у засіб “Дезофаст” одразу після використання, не допускаючи підсихання. Товщина шару засобу над виробами повинна бути не менше, ніж 1 см. Роз’ємні вироби, що мають порожнини та канали (шприци тощо), дезінфікують у розібраному стані. Канали та порожнини повністю заповнюють засобом за допомогою шприців безперервного типу дії або електровідсмоктувача. Ємність із замоченими у засобі виробами медичного призначення щільно закривають кришкою.

Після дезінфекції вироби медичного призначення, що не мають внутрішніх каналів, промивають проточною питною водою протягом 1 хв. Вироби медичного призначення, що мають внутрішні канали, ретельно промивають питною водою протягом 3 хв шляхом прокачування крізь них питної води за допомогою шприців безперервного типу дії або електровідсмоктувача.

Інструменти та інші вироби, що не контактують зі слизовими оболонками та стерильними тканинами, можна не відмивати від залишків засобу, який швидко випаровується.

Не дозволяється доливати засіб у ємність з розчином, який використовується.

3.2.2 Невеликі за розміром вироби медичного призначення (стоматологічні наконечники, стоматологічні відтиски, зубопротезні заготовки, термометри, фонендоскопи тощо), косметичний, перукарський, манікюрний, педікюрний інструментарій нескладної конфігурації (без довгих каналів та порожнин) тощо допускається дезінфікувати способом зрошення або методом протирання поверхонь серветкою, змоченою засобом “Дезофаст”. При цьому забезпечується також очищення поверхонь інструментів. Поверхню виробів медичного призначення рівномірно зрошують нативним засобом з відстані не менше, ніж 30 см, до повного змочування поверхні протягом відповідної експозиції.

3.2.3 Допускається використовувати засіб „Дезофаст” з метою дезінфекції жорстких та гнучких ендоскопів, якщо інструкція із використання ендоскопів не містить заборону щодо застосування спиртовмісних дезінфекційних засобів з метою їх дезінфекції.

При проведенні дезінфекції виробів медичного призначення (включаючи гнучкі та жорсткі ендоскопи та комплектуючі до них) необхідно застосовувати технологію, викладену в діючих в Україні нормативно-методичних документах.

3.2.4 Комплектуючі деталі, окремі вузли апаратів інгаляційного наркозу та штучної вентиляції легенів (ендотрахеальні трубки, трахеотомічні канюлі, мундштуки-загубники тощо), які виготовлені із гуми, а також приєднувальні елементи (коннектори, адаптери, з’єднувальні втулки, трійники тощо), які виготовлені із корозійностійкого металу, розібраний нереверсивний клапан, знімні деталі апаратів типу “Полінаркон-2”, “Полінаркон-2П”, “Наркон-2” тощо знезаражують способом занурення у засіб „Дезофаст”, послідовно промивають у двох порціях стерильної або кип’яченої води, висушують та зберігають в асептичних умовах.

3.2.5 Дихальні шланги, малий гофрований шланг, корпус зволожувача та збірники конденсату одразу після використання промивають струменем проточної води, виконують достерилізаційне очищення та знезаражують

способом занурення у засіб „Дезофаст”. Після знезаражування послідовно промивають у двох порціях стерильної або кип’яченої води, ретельно просушують в асептичних умовах.

Дихальний міхур після достерилізаційного очищення знезаражують способом зрошення засобом „Дезофаст” (внутрішній об’єм повністю заповнюють засобом). Після знезаражування видаляють із дихального міхура засіб „Дезофаст”, промивають його стерильною або кип’яченою водою, вводять у горловину розширювач, висушують в асептичних умовах.

3.2.6 Предмети догляду хворих (галантерейні вироби для догляду за волоссям, інструменти для манікюру тощо) дезінфікують способом занурення у засіб „Дезофаст” одразу після їх використання. Товщина шару нативного засобу над предметами догляду хворих повинна бути не менше, ніж 1 см. Роз’ємні предмети догляду хворих, які мають порожнини та канали, дезінфікують у розібраному стані. Канали та порожнини повністю заповнюють засобом за допомогою шприців безперервного типу дії або електровідсмоктувача. Ємність із замоченими у засобі „Дезофаст” предметами догляду хворих щільно закривають кришкою.

Допускається виконувати дезінфекцію предметів догляду хворих способами зрошення та протирання серветками (ганчір’ям), що змочені засобом. Предмети догляду хворих зрошують засобом з відстані 30 см до повного змочування при нормі витрат $100 \text{ см}^3/\text{м}^2$ поверхні.

Після дезінфекції предмети догляду хворих, промивають проточною питною водою протягом 1 хв.

3.2.7 Невеликі за розміром та важкодоступні поверхні приміщень, меблів, предметів устаткування, обладнання, приладів та апаратів (у т.ч. кувезів у відділеннях неонатології, столиків, кушеток, обладнання санітарного транспорту тощо) дезінфікують способами зрошення та протирання серветками (ганчір’ям), що змочені засобом. Поверхні зрошують засобом з відстані 30 см до повного змочування при нормі витрат $50 \text{ см}^3/\text{м}^2$ поверхні. При застосуванні методу зрошення не рекомендується одночасно обробляти більше, ніж 2 м^2 поверхні. При обробці більших площ рекомендується після зрошення наступне протирання чистою серветкою.

Для предметів та об’єктів, які мають білкові та жирові забруднення рекомендовано протирання серветкою змоченою засобом «Дезофаст» з витримкою відповідної експозиції.

3.2.8 Обробка шкіри рук.

Руки попередньо миють та висушують за допомогою серветки (рушника). З метою гігієнічної дезінфекції шкіри рук у поглиблення сухої долоні наносять 3-5 мл засобу „Дезофаст” та втирають його у шкіру кисті, міжпальцеві проміжки і навколонігтьові простори згідно загальноприйнятої методики протягом 30 сек. Протягом експозиції шкіра має бути зволожена засобом. Дати рукам просохнути, не миючи їх.

Таблиця 1. Режими дезінфекції об'єктів засобом „Дезофаст”

Об'єкт знезараження	Час знезараження відносно збудників				Спосіб знезараження
	Бактеріальних та грибкових інфекцій (крім туберкульозу)	Туберкульоз	Вірусних гепатитів, ВІЛ-інфекції, герпесу, грипу	Поліомієліту, коронавірусів, аденовірусів, ротавірусів, норовірусів	
Вироби медичного призначення, у т.ч. прямі та кутові стоматологічні наконечники	30 сек	1 хв	30 сек	1 хв	Занурення у засіб; зрошення; протирання
Медичні апарати, прилади, устаткування	30 сек	1 хв	30 сек	1 хв	Зрошення; протирання
Поверхні в приміщеннях (підлога, стіни, двері, віконні рами тощо), тверді меблі, поверхні апаратів і приладів; поручні, сидіння, каталки, ноші	30 сек	1 хв	30 сек	1 хв	Зрошення; протирання
Предмети догляду хворих (виготовлених з металів, пластмаси, скла)	30 сек	1 хв	30 сек	1 хв	Занурення у засіб; зрошення; протирання
Гумові вироби (килимки, іграшки, предмети догляду хворих, шланги ендоскопів тощо)	1 хв	2 хв	1 хв	2 хв	Двократне зрошення; двократне протирання
Медичні рукавички	30 сек	1 хв	30 сек	1 хв	Зрошення; протирання
Кувези, солярії, барокамери	30 сек	1 хв	30 сек	1 хв	Зрошення; протирання
Перукарський, косметичний та манікюрний інструментарій	30 сек	1 хв	30 сек	1 хв	Занурення у засіб; зрошення; протирання

4 ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАХОДИ ПРИ РОБОТІ ІЗ ЗАСОБОМ

4.1 Необхідні засоби захисту шкіри, органів дихання та очей при роботі із засобом: Персонал, який виконує дезінфекційні заходи, має бути забезпечений засобами індивідуального захисту, що забезпечують захист шкіри та очей: гумові рукавички та захисні окуляри.

4.2 Загальні застереження при роботі із засобом. Працівники дезінфекційних підрозділів санітарно-епідеміологічних станцій, дезінфекційних станцій, медичний персонал закладів охорони здоров'я, суб'єктів підприємницької діяльності у сфері надання дезінфекційних послуг, які виконують роботи з дезінфекції, під час виконання дезінфекційних заходів можуть підлягати впливу таких небезпечних факторів:

збудники інфекційних хвороб;

потенційно небезпечні компоненти дезінфекційного засобу.

З метою охорони праці, профілактики отруєнь та розвитку професійних захворювань необхідно дотримуватися наступних правил з охорони праці та техніки безпеки під час роботи з дезінфекційним засобом:

біологічна безпека під час проведення робіт із дезінфекції об'єктів, контамінованих збудниками інфекційних хвороб – мікроорганізмами I-II груп патогенності, забезпечується дотриманням вимог ДСП 9.9.035-99;

до виконання дезінфекційних заходів не допускаються особи молодше 18 років, вагітні жінки та жінки, що годують немовлят, а також особи, для яких встановлені протипоказання під час попереднього спеціального медичного обстеження;

до роботи з дезінфекційним засобом тимчасово не допускаються особи, які мають ушкодження шкіри у вигляді подряпин, ран та подразнення на відкритих частинах тіла, які доступні для дії дезінфекційних засобів, тому що ушкоджена шкіра створює умови для проникнення компонентів дезінфекційних засобів до організму;

забороняється носити спеціальні одяг та взуття поза роботи з дезінфекційними засобами;

перед початком роботи потрібно перевіряти справність спеціального одягу, засобів індивідуального захисту. Не допускається виконання дезінфекційних робіт у несправних засобах індивідуального захисту;

забороняється залишати без догляду дезінфекційний засіб. Невикористаний дезінфекційний засіб наприкінці робочого дня здають особі, яка несе відповідальність за зберігання дезінфекційних засобів;

забороняється приймати їжу, палити під час виконання робіт із дезінфекції. Після закінчення роботи обличчя та руки потрібно вимити водою з милом.

4.3 Застережні заходи при приготуванні робочих розчинів.

«Дезофаст» - готовий до застосування дезінфікуючий засіб. Використовувати в нерозведеному вигляді!

4.4 Застережні заходи в умовах застосування засобу для обробки окремих об'єктів.

4.4.1 Дезінфекцію виробів медичного призначення та предметів догляду хворих із металу, полімерних матеріалів, скла, гуми способом занурювання дозволяється проводити у присутності пацієнтів, клієнтів та інших осіб, у тарі зі щільно закритою кришкою.

4.4.2 Допускається виконувати дезінфекцію невеликих за розміром виробів медичного призначення (стоматологічні інструменти, відтиски, зубопротезні заготовки, артикулятори тощо) та косметичного, перукарського, манікюрного, педикюрного інструментарію тощо способом зрошення у присутності пацієнтів.

4.4.3 Дезінфекцію важкодоступних поверхонь приміщень та предметів обстановки невеликих розмірів виконують у присутності пацієнтів, клієнтів та інших осіб.

Роботи з використання засобу «Дезофаст» методом зрошення для одночасної обробки великих площ поверхонь (близько 100 см³/м² підлоги) потрібно виконувати з дотриманням заходів особистої безпеки, що забезпечують захист шкіри, органів дихання та очей: спецодяг (халат, шапочка, гумові рукавички, захисні окуляри типу ПО-2 чи моноблок, респіратор ШБ-1 “Пелюсток”). В таких випадках рекомендується після зрошення наступне протирання чистою серветкою. Після дезінфекції поверхонь приміщення провітрюють протягом 15хв.

4.4.4 Засіб „Дезофаст” належить до легкозаймистих рідин. Забороняється використовувати засіб з метою дезінфекції об'єктів біля джерел відкритого вогню, тепла та нагрітих предметів.

Засіб не призначений для дезінфекції поверхонь та виробів покритих розчинними у спиртах лаками, виготовлених з органічного скла (плексиглас) та інших чутливих до дії спиртів матеріалів. При застосуванні на чутливих поверхнях рекомендується провести випробування дії засобу в непримітному місці.

4.5 Методи утилізації засобу: Відпрацьований засіб “Дезофаст” підлягає скиданню до каналізаційної системи відповідно до вимог СанПіН 4630-88. Партії засобу “Дезофаст” із вичерпаним терміном придатності або некондиційні внаслідок порушення умов зберігання підлягають поверненню на підприємство-виробник для переробки.

Пролитий засіб збирають за допомогою волого поглинаючих інертних матеріалів (пісок, кізельгур тощо) та видаляють в окремий контейнер із полімерних матеріалів. Після видалення засобу приміщення провітрюють протягом 15 хв.

5 ОЗНАКИ ГОСТРОГО ОТРУЄННЯ. ЗАХОДИ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ОТРУЄННІ

5.1 Ознаки гострого отруєння: явища подразнення слизової оболонки очей та верхніх дихальних шляхів – слезотеча, набряк та гіперемія кон'юнктиви, лоскіт у горлі, кашель.

5.2 Заходи першої допомоги при гострому (респіраторному) отруєнні засобом: у разі ураження дихальних шляхів потрібно вивести потерпілого на свіже повітря чи у добре провітрюване приміщення, забезпечити спокій, тепло, звільнити від тісного одягу. Ротову та носову порожнини потрібно промити проточною водою кімнатної температури.

5.3 Заходи першої допомоги при попаданні засобу в очі: промивають очі проточною водою протягом 10-15 хв. Після промивання очей закапати 30% розчин сульфацилу натрію та звернутися до лікаря.

5.4 Заходи першої допомоги при попаданні засобу на шкіру: промивають забруднену ділянку шкіри проточною водою. При попаданні засобу на робочий одяг потрібно зняти його, а ділянку шкіри під одягом ретельно промити проточною водою кімнатної температури.

5.5 Заходи першої допомоги при попаданні засобу до шлунку: промити ротову порожнину та випити декілька склянок води кімнатної температури з додаванням сорбенту (10-15 подрібнених таблеток активованого вугілля на склянку води), звернутися до лікаря.

6 ПАКУВАННЯ. ТРАНСПОРТУВАННЯ. ЗБЕРІГАННЯ

6.1 Пакування засобу: засіб “Дезофаст” випускають у емностях зі скла, полімерних матеріалів місткістю 0,02-40 л. Допускається упаковувати засіб „Дезофаст” у споживчу тару з насадкою для зрошення, дозатором або у вигляді серветок. За погодженням зі споживачем можливе використання інших видів тари.

6.2 Умови транспортування засобу: засіб „Дезофаст” транспортують усіма видами транспорту в критих транспортних засобах згідно з правилами перевезення вантажів, що чинні на транспорті даного виду.

6.3 Терміни та умови зберігання: засіб зберігають у пакуванні виробника в критих сухих складських вентиляльованих приміщеннях, які повинні бути обладнані припливно-витяжною вентиляцією, на відстані не менше, ніж 1 м від опалювальних приладів, за температури від мінус 15 до +30°C.

Гарантійний термін зберігання (термін придатності) становить 5 років з дати виготовлення.

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАСОБУ

7.1 Перелік показників, які підлягають визначенню: концентрація водневих іонів, рН; масова частка катіонних ПАР; масова частка спирту ізопропилового.

7.2 Методи визначення встановлених показників:

7.2.1 Визначення концентрації водневих іонів, рН

7.2.1.1 Прилади, реактиви, допоміжні речовини

Іонометр універсальний ЕВ-74 або потенціометр іншого типу згідно чинної НД.

Стакани Н-2-50(100) ТХС згідно з ГОСТ 25336.

Термометр скляний згідно з ГОСТ 28498 з інтервалом вимірюваних температур від 0 до 100 °С і ціною поділки 0,5 °С.

Стандарт-титри для приготування типових буферних розчинів для рН-метрії згідно з ГОСТ 8.135.

7.2.1.2 Проведення випробування

Концентрацію водневих іонів (рН) визначають у нативному засобі.

Нативний засіб наливають у стакан місткістю 50 см³. Кінці електродів іономеру, підготовленого до роботи у відповідності з інструкцією на прилад, вміщують у досліджуваний розчин. Електроди не повинні торкатися стінок і дна стакану. Значення концентрації водневих іонів (рН) знімають по шкалі приладу.

7.2.1.3 Опрацювання результатів вимірювання

За результат вимірювання приймають середнє арифметичне результатів двох паралельних вимірювань, розбіжності між якими не повинні перевищувати 0,1 од. рН.

7.2.2 Визначення масової частки катіонних ПАР

7.2.2.1 Прилади, реактиви, допоміжні речовини

Терези лабораторні загального призначення 2-го класу точності з найбільшою межею зважування 200 г згідно з ГОСТ 24104.

Набір наважок Г-2-210 згідно з ГОСТ 7328.

Набір еталонних наважок ГО-11-1110 № 37 другого порядку класу F 1.

Бюретка 1-3-2-25-0,1 згідно з ГОСТ 29251.

Піпетки 1-2-10(25) згідно з ГОСТ 29169.

Колби 1-100(250)(500)(1000)-2 згідно з ГОСТ 1770.

Колби П-2-250-42 ТХС згідно з ГОСТ 25336.

Циліндри 1-25(50)(100)(1000)-2 згідно з ГОСТ 1770.

Колби Кн-1-250-29/32 ТС згідно з ГОСТ 25336.

Стакани В-50 ТХС згідно з ГОСТ 25336.

Лійки В-36-80 ХС згідно з ГОСТ 25336.

Електроплитка закритого типу згідно ГОСТ 14919

Кислота сірчана згідно з ГОСТ 4204, ч.д.а., розчин молярної концентрації $C(0,5H_2SO_4) = 1$ моль/дм³.

Фенолфталеїн згідно з чинною НД, ч.д.а., спиртовий розчин концентрації 10г/дм³.

Лаурилсульфат натрію (натрій додецилсульфат) $CH_3(CH_2)_{11}OSO_3Na$, індекс 1.12533.0050, розчин молярної концентрації $C(C_{12}H_{25}NaO_4S)=0,004$ моль/дм³.

Натрій гідроксид згідно з ГОСТ 4328, розчин молярної концентрації $C(NaOH) = 1$ моль/дм³.

Змішаний індикатор, розчин суміші барвників:

Синій дисульфін, VN150, індекс кольору 42045.

Димідіум бромід.

Хлороформ згідно ГОСТ 20015.

Спирт етиловий ректифікований згідно ГОСТ 18300, розчин з об'ємною часткою 10 %.

Вода дистильована згідно ГОСТ 6709.

7.2.2.2 Підготовка до випробування

7.2.2.2.1 Приготування розчину сірчаної кислоти молярної концентрації

$$C(0,5\text{H}_2\text{SO}_4) = 1 \text{ моль/дм}^3$$

За допомогою циліндру вимірюють 29 см^3 концентрованої сірчаної кислоти та обережно, при перемішуванні, вливають у дистильовану воду в мірній колбі. Доводять об'єм розчину водою до 1 дм^3 .

7.2.2.2.2 Приготування спиртового розчину фенолфталеїну концентрації 10 г/дм^3

Зважують 10 г фенолфталеїну. Результат зважування у грамах записують з точністю до четвертого десяткового знаку. Наважку переносять в колбу місткістю 1 дм^3 , розчиняють у 800 см^3 етилового спирту та доводять об'єм розчину дистильованою водою до мітки.

7.2.2.2.3 Приготування розчину змішаного індикатору

7.2.2.2.3.1 Приготування вихідного розчину

Зважують $(0,500 \pm 0,005) \text{ г}$ димідіума броміду з точністю до 1 мг у лабораторному стаканчику місткістю 50 см^3 і $(0,25 \pm 0,005) \text{ г}$ синього дисульфїну у другому лабораторному стаканчику місткістю 50 см^3 . У кожний стаканчик додають по 30 см^3 гарячого 10% етилового спирту, перемішують вміст колб до розчинення. Розчин переносять у мірну колбу місткістю 250 см^3 . Промивають стаканчики етиловим спиртом, зливаючи в мірну колбу, і доливають етиловий спирт до позначки.

7.2.2.2.3.2 Приготування кислотного розчину

20 см^3 вихідного розчину змішують у мірній колбі місткістю 500 см^3 з 200 см^3 дистильованої води. Додають 20 см^3 розчину сірчаної кислоти концентрації 245 г/дм^3 , доводять водою до позначки та ретельно перемішують. Зберігають у темному місті.

7.2.2.2.4 Визначення чистоти натрійлаурилсульфату

$(5 \pm 0,2) \text{ г}$ натрійлаурилсульфату, зваженого з точністю до 1 мг , поміщають у круглодонну колбу місткістю 250 см^3 з пробкою з шліфованого скла. Додають 25 см^3 стандартного титрованого розчину сірчаної кислоти $c(0,5\text{H}_2\text{SO}_4) = 1 \text{ моль/дм}^3$, і приєднують до зворотного холодильника. Протягом перших $5-10 \text{ хв}$ розчин буде густіти та утворювати піну; необхідно контролювати це за допомогою усунення джерела тепла й перемішуючи вміст колби.

Для запобігання зайвому піноутворенню замість дефлегмації розчин можна залишити у бані з киплячою водою на 60 хв .

Видаляють джерело нагрівання, охолоджують колбу і ретельно промивають холодильник 30 см^3 етилового спирту, а потім водою.

Додають кілька крапель спиртового розчину фенолфталеїну і титрують за допомогою розчину гідроксиду натрію $c(\text{NaOH}) = 1 \text{ моль/дм}^3$.

Виконують холосту пробу, титруючи 25 см^3 розчину сірчаної кислоти концентрації 1 моль/дм^3 розчином гідроксиду натрію концентрації 1 моль/дм^3 .

Розраховують чистоту, τ , виражену у відсотках від маси натрійлаурилсульфату, використовуючи формулу:

$$\tau = \frac{28,84 \cdot (V_1 - V_0) \cdot c_0}{m_1}, \quad [1]$$

де V_0 – об'єм розчину гідроксиду натрію концентрації 1 моль/дм³, використаного для холостої проби, см³;

V_1 - об'єм розчину гідроксиду натрію концентрації 1 моль/дм³, використаного для виконаної холостої проби натрійлаурилсульфату, см³;

c_0 – точна концентрація використаного розчину гідроксиду натрію, моль/дм³;

m_1 – маса проби натрійлаурилсульфату для проведення випробувань, г.

7.2.2.2.5 Приготування стандартного титрованого розчину натрійлаурилсульфату

Зважують (1,14-1,16) г натрійлаурилсульфату з точністю до 1 мг і розчиняють у 200 см³ дистильованої води. Кількісно переносять розчин у мірну колбу місткістю 1 дм³, оснащену пробкою з шліфованого скла, і доливають водою до позначки.

Підраховують точну концентрацію c_2 , виражену в молях $\text{CH}_3(\text{CH}_2)_{11}\text{OSO}_3\text{Na}$ на дм³, отриманого таким чином розчину, за допомогою формули:

$$C_2 = \frac{m_2 \cdot \tau}{288,4 \cdot 100 \text{ c}}, \quad [2]$$

де m_2 – маса натрійлаурилсульфату, використаного для готування розчину, г;

τ – має значення, визначене у п. 2.4.

7.2.2.3 Виконання випробування

Зважують 0,5-1 мг проби дезінфекційного засобу, яка містить від 0,002 молей до 0,003 молей катіонних поверхнево-активних речовин. Розчиняють наважку у воді та переливають в мірну колбу місткістю 1000 см³, доливають водою до позначки, перемішують.

За допомогою піпетки вносять 25 см³ розчину дезінфекційного засобу в колбу місткістю 250 см³. За допомогою мірного циліндру додають 10 см³ розчину змішаного індикатора, 15 см³ хлороформу і 25 см³ води, перемішують.

Титрують стандартним титрованим розчином натрійлаурилсульфату, закриваючи колбу після кожного додавання і добре струшують. Нижній (хлороформний) шар забарвлюється у синій колір. Продовжують титрувати крапля за краплиною, енергійно струшуючи, до зміни забарвлення нижнього (хлороформного) шару у кінцевій точці з синього на сіро-рожевий колір.

7.2.2.4 Опрацювання результатів вимірювання

7.2.2.4.1 Масову частку катіонних поверхнево-активних речовин (X_1) у відсотках обчислюють за формулою

$$X_1 = \frac{VcM\tau \cdot 1000 \cdot 100}{25 \cdot 1000 m_0} = \frac{4VcM\tau}{m_0}, \quad [3]$$

де V – об'єм розчину натрійлаурилсульфату, використаний для титрування, см^3 ;
 c – точна концентрація натрійлаурилсульфату, моль/дм^3 ;
 m_0 – маса наважки випробуваного засобу, г;
 M_t – значення відносної молекулярної маси катіонної поверхнево-активної речовини – 380 г/моль.

7.2.2.4.2 Точність

7.2.2.4.2.1 Збіжність результатів

1,6 % середнього значення.

7.2.2.4.2.2 Відтворюваність результатів

4 % середнього значення.

7.2.3 Визначення масової частки спирту ізопропилового

7.2.3.1 Засоби вимірювальної техніки, допоміжні матеріали та реактиви

Хроматограф газовий з детектором за газопровідністю та іонізації у полум'ї, який забезпечує роботу у режимі 50-300 °С.

Колонка газохроматографічна спіральна із неіржавіючої сталі довжиною 200 см, внутрішнім діаметром 0,3 см.

Мікрошприць типу МШ-1 або Газохром-101, місткістю $1 \times 10^{-3} \text{ см}^3$ (1 мкл) з ціною поділки $0,02 \times 10^{-3} \text{ см}^3$ (0,2 мкл).

Інтегратор цифровий автоматичний або для обробки хроматограм типу И-02.

Азот, скраплений у балоні, згідно з ГОСТ 9293 – газ-носії для детектору іонізації у полум'ї.

Гелій газоподібний вищої очистки марки А згідно з чинною НД – газ-носії для детектору за теплопровідністю.

Водень технічний марки згідно з ГОСТ 3022 або електролітичний, отриманий від генератора водню типу СГС-2.

Повітря технічне згідно з ГОСТ 17433.

Полісорб-1 з частками розміром 0,1-0,3 мм згідно зі чинною НД – насадка.

Ацетон згідно з ГОСТ 2603.

Спирт етиловий ректифікований згідно з ГОСТ 5962 або ГОСТ 18300, чистоту визначають хроматографічно з детектором за теплопровідністю – внутрішній еталон.

Толуол згідно з ГОСТ 5789.

Ефір етиловий медичний згідно з чинною НД.

Спирт ізопропиловий згідно з ГОСТ 9536, чистоту визначають хроматографічно.

Вода дистильована згідно з ГОСТ 6709

Терези лабораторні загального призначення 2-го класу точності з найбільшою межею зважування 200 г згідно з ГОСТ 24104.

Набір наважок Г-2-210 згідно з ГОСТ 7328.

Набір еталонних наважок ГО-11-1110 № 37 другого порядку класу F 1.

Вакуумний насос з розрідженням до 2,6-3,5 Па (15-20 мм рт. ст.).

Посуд лабораторний фарфоровий згідно з ГОСТ 9147.

Колба Кн.-50-14/23 ТС згідно з ГОСТ 25336.

Шафа сушильна згідно з чинною НД.

Допускається використання апаратури з аналогічними технічними характеристиками та реактивів, які за якістю не поступаються наведеним вище.

7.2.3.2 Підготовка до випробування

7.2.3.2.1 Приготування насадки

Насадку вміщують у фарфорову чашку та нагрівають у сушильній шафі за температури 180 °С протягом 3 год.

7.2.3.2.2 Приготування колонки

Колонку промивають послідовно толуолом, ацетоном, водою, етиловим спиртом та етиловим ефіром.

Заповнення колонки насадкою виконують згідно з ГОСТ 14618.5, розд. 2. Кількість насадки, використаної на заповнення колонки, становить $(4,6 \pm 0,2)$ г.

Монтаж, наладку та виведення хроматографа на робочий режим виконують відповідно до інструкції, яка додається до приладу.

7.2.3.2.3 Підготовка проби

З метою визначення калібровочного коефіцієнта (К) пробу готують наступним чином: зважують 0,5-1,0 г ізопропілового спирту в колбі з пришліфованою коркою та додають до нього таку саму кількість спирту етилового (еталон). Результати зважування в грамах записують з точністю до четвертого десяткового знаку.

Для визначення масової частки ізопропілового спирту пробу готують аналогічним чином, додаючи до досліджуваного зразка етиловий спирт (еталон) у кількості, яка приблизно дорівнює компоненту, який визначають.

7.2.3.3 Виконання випробування

Умови роботи хроматографа:

температура термостату, °С	130
температура випаровувача, °С	200
Для детектора за теплопровідністю:	
температура детекторного блоку, °С	200
Струм моста, мА	120
газ-носії	гелій
Для детектору іонізації у полум'ї:	
межа вимірювання за струмом, А	5×10^{-4}
газ-носії	азот
Об'ємна витрата газу-носію, см ³ /хв.	40
Об'ємна витрата водню, см ³ /хв.	60
Об'ємна витрата повітря, см ³ /хв.	300
Швидкість руху стрічки самописця, мм/год	240
Об'єм проби, см ³	$0,6 \times 10^{-3}$ - $1,0 \times 10^{-3}$

Для визначення калібрувального коефіцієнту готують дві штучні суміші, кожену з них хроматографують 10 разів.

Для виконання випробувань готують дві проби досліджуваного зразка препаративної форми дезінфекційного засобу, кожену з яких хроматографують тричі.

Проби досліджуваного зразку вводять у хроматографічну колонку крізь випаровувач шляхом проколу гумової мембрани. Голку шприцу вводять на всю довжину та швидко вприскують таку кількість, щоб піки основних речовин займали на хроматограмі не менше, ніж 2/3 ширини паперу.

7.2.3.4 Опрацювання результатів вимірювання

7.2.3.4.1 Площу піку на хроматограмі вимірюють автоматичним цифровим інтегратором.

7.2.3.4.2 Масову частку ізопропілового спирту (С) у відсотках методом «внутрішнього еталону» обчислюють за формулою

$$C = \frac{m_{\text{еталон}} \cdot S \cdot K}{m \cdot S_{\text{еталон}}} \quad [4]$$

де m – маса досліджуваного зразку, г;

$m_{\text{еталон}}$ – маса внутрішнього еталону з урахуванням чистоти, г;

S – площа піку спирту ізопропілового;

$E_{\text{еталон}}$ – площа піку внутрішнього еталону;

K – відносний калібрувальний коефіцієнт, обчислений за формулою:

$$K = \frac{m_1 \cdot S_{\text{еталон}}}{M_{\text{еталон}} \cdot S}, \quad [5]$$

де m_1 – маса ізопропілового спирту з урахуванням чистоти, г.

Орієнтувальне значення відносного калібрувального коефіцієнту: 1,32 – для детектору іонізації у полум'ї; 0,92 – для детектору за теплопровідністю.

7.2.3.4.3 Допустима розбіжність між результатами випробування відносного калібрувального коефіцієнту не повинна перевищувати 0,02.

7.2.3.4.4 Масова частка «внутрішнього еталону» - 5-90 % залежно від вмісту спирту ізопропілового в досліджуваному зразку.

7.2.3.4.5 За кінцевий результат приймають середнє арифметичне двох паралельних вимірювань, допустима розбіжність між якими не повинна перевищувати 1 %, межа відносної похибки вимірювань $\pm 2,5$ % при довірчій вірогідності $P=0,95$.